

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
UNSKO-SANSKI KANTON
OPĆINA KLJUČ
OPĆINSKO VIJEĆE**

S T A T U T O P Ć I N E K L J U Č

PREČIŠĆEN TEKST

KLJUČ, MART 2010. GODINE

STATUT općine Ključ

(PREČIŠĆEN TEKST)

Na osnovu člana 34. Poslovnika o radu Općinskog vijeća općine Ključ («Službeni glasnik općine Ključ», broj:10/08 i 2/09) Statutarno-pravna komisija na svojoj XVI sjednici održanoj dana 29.03.2010. godine, sačinila je ovaj prečišćeni tekst Statuta.

Tekst se bazira na odredbama Statuta općine Ključ, broj: 05-02-493/08 od 09.04.2008. godine, a objavljenom u Službenom glasniku općine Ključ, broj: 10/08, Statutarne odluke o izmjeni i dopuni Statuta općine Ključ, broj: 05-02-542/09 od 19.03.2009. godine (objavljena u Službenom glasniku općine Ključ broj:3/09) i Statutarne Odluke o drugoj izmjeni i dopuni Statuta općine Ključ, broj: 05-02-233/10 od 04.02.2010. godine.

P R E A M B U L A

Na osnovu člana VI (2). Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, člana VI (3) Ustava Unsko-sanskog kantona i člana 13. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine («Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine», broj 49/06) i člana 111. Statuta općine Ključ-prečišćeni tekst („Službeni glasnik općine Ključ“ broj:4/06), Općinsko vijeće na XXXVIII sjednici, održanoj dana 31.03. 2008. godine, usvojilo je:

I - OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovim Statutom, uređuje se samoupravni djelokrug jedinice lokalne samouprave, organi, međusobni odnosi organa, mjesna samouprava, neposredno učestvovanje građana u odlučivanju, finansiranje i imovina, propisi i drugi akti, javnost rada, suradnja jedinica lokalne samouprave, odnosi i suradnja sa federalnim i kantonalnim vlastima, kao i druga pitanja od značaja za organizaciju i rad općine Ključ.

Član 2.

(1) Općina Ključ (u daljem tekstu: Općina) je jedinica lokalne samouprave sa pravima i obavezama utvrđenim Ustavom i zakonom.

(2) Općina Ključ je pravno lice.

Član 3.

(1) U obavljanju poslova iz svoje nadležnosti Općina će poštovati temeljna prava i slobode svakog svoga građanina i konstitutivnih naroda: Bošnjaka, Hrvata i Srba zajedno sa ostalim, te će osigurati u najvećoj mogućoj mjeri njihovu zastupljenost u skladu sa članom II A 1 do 7. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

(2) Tom cilju Općina će osigurati jednaka prava i zalagati se za jednake životne uvjete svih svojih građana, uvažavajući nacionalni, vjerski i kulturni identitet i podsticat će njihov miroljubivi suživot.

II – STATUSNA OBILJEŽJA OPĆINE

Član 4.

- (1) Naziv općine je: Općina Ključ.
- (2) Sjedište Općine je: Ključ, Branilaca BiH 78.

Član 5.

Područje Općine je dio državnog teritorija Bosne i Hercegovine i Federacije Bosne i Hercegovine, a u sastavu je Unsko-sanskog kantona.

Član 6.

- (1) Granice područja Općine idu katastarskim granicama naseljenih mjesta koja ulaze u sastav Općine u skladu sa zakonom i drugim propisima kojim se određuju naseljena mjesta.
- (2) Općina obuhvata područja naseljenih mjesta u sastavu sljedećih mjesnih zajednica: Ključ, Humići, Zgon-Crljeni, Velečevo-Dubočani, Sanica, Donja Sanica, Biljani, Kamičak, Krasulje i Velagići.
- (3) Granice Općine ucrtane su u katastarskom operatu koji se nalazi i čuva u Organu uprave.

Član 7.

Područje Općine, njen naziv i sjedište mogu se izmijeniti u skladu sa zakonom, ovim Statutom i drugim propisima.

Član 8.

Općina ima grb, zastavu i pečat.

Član 9.

(1) Grb Općine sastoji se iz srednjovjekovnog štita između kojeg je heraldički znak za prošlost. Unutar štita nalaze se simboli srednjovjekovnog grada Ključa, a sastoje se iz više tvrđava: iznad srednje tvrđave je heraldički znak «Zlatni ljiljan», a na njenoj plohi je ključ – simbol Grada. U donjem dijelu štita, u njedrima zlatnog klasja su sljedeći simboli: kružna pila, prorezani trupci, šuma, tvornica i dviju naših rijeka Sane Sanice.

(2) Zastava Općine je pravougaonog oblika bijele podloge, sa grbom iz prethodnog člana u sredini. Odnos širine i dužine zastave je 1:1,75.

(3) Općina ima pečat, koji je okruglog oblika, prečnika 5 cm sa kružno postavljenim tekstom: Bosna i Hercegovina, Federacija Bosne i Hercegovine, Unsko - sanski kanton, Općina Ključ, Općinski načelnik. U sredini pečata ugraviran je grb USK-a. O upotrebi i čuvanju pečata stara se, u skladu sa zakonom Pomoćnik Općinskog načelnika za podršku upravi..

(4) Općina ima i pečat, koji je okruglog oblika, prečnika 2 cm sa istovjetnim tekstom kao u prethodnom stavu.

Član 10.

- (1) Dan Općine je 15.septembar Dan oslobođenja Ključa.
- (2) Način obilježavanja Dana Općine uređuje se odlukom Vijeća.
- (3) Povodom Dana Općine dodjeljuju se općinska priznanja što se uređuje odlukom Vijeća.

Član 11.

- (1) Službeni jezici u Općini su: bosanski, hrvatski i srpski jezik.
- (2) Službena pisma su latinica i ćirilica.

III - SAMOUPRAVNI DJELOKRUG OPĆINE

Član 12.

Općina samostalno odlučuje o poslovima iz svoga samoupravnog djelokruga i podliježe samo nadzoru ustavnosti i zakonitosti ovlaštenih državnih organa.

Član 13.

(1) Općina obavlja poslove kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana, i to naročito poslove koji se odnose na:

- osiguranje i zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda,
- donošenje Budžeta Općine
- donošenje programa i planova razvoja Općine i stvaranje uvjeta za privredni razvoj i zapošljavanje,
- utvrđivanje i provođenje politike uređenja prostora i zaštite čovjekove okoline,
- donošenje prostornih, urbanističkih i provedbenih planova, uključujući zoniranje,
- utvrđivanje i provođenje stambene politike i donošenje programa stambene i druge izgradnje,
- utvrđivanje politike korištenja i utvrđivanje visine naknada za korištenje javnih dobara,
- utvrđivanje i vođenje politike raspolaganja, korištenja i upravljanja građevinskim zemljištem,
- utvrđivanje politike upravljanja i raspolaganja imovinom Općine,
- utvrđivanje politike upravljanja prirodnim resursima Općine i raspodjele sredstava ostvarenih na osnovu njihovog korištenja,
- upravljanje, finansiranje i unapređenje djelatnosti i objekata lokalne komunalne infrastrukture:
 - vodosnabdijevanje, odvođenje i prerada otpadnih voda,
 - prikupljanje i odlaganje čvrstog otpada,
 - održavanje javne čistoće,
 - održavanje lokalnih grebalja/grobalja,
 - lokalni putevi i mostovi,
 - ulična rasvjeta,
 - javna parkirališta,
 - parkovi,
- organiziranje i unapređenje lokalnog javnog prijevoza,
- utvrđivanje politike predškolskog obrazovanja, unapređenje mreže ustanova, te upravljanje i finansiranje javnih ustanova predškolskog obrazovanja,
- osnivanje, upravljanje, finansiranje i unapređenje ustanova osnovnog obrazovanja,
- osnivanje, upravljanje, unapređenje i finansiranje ustanova i izgradnja objekata za zadovoljavanje potreba stanovništva u oblasti kulture i sporta,
- ocjenjivanje rada ustanova i kvaliteta usluga u djelatnosti zdravstva, socijalne zaštite, obrazovanja, kulture i sporta, te osiguranje finansijskih sredstava za unapređenje njihovog rada i kvaliteta usluga u skladu sa potrebama stanovništva i mogućnostima Općine,
- analiza stanja javnog reda i mira, sigurnosti ljudi i imovine, te predlaganje mjera prema nadležnim organima za ova pitanja,
- organiziranje, provođenje i odgovornost za mjere zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od elementarnih nepogoda i prirodnih katastrofa,
- uspostavljanje i vršenje inspekcijskog nadzora nad izvršavanjem propisa iz vlastitih nadležnosti Općine,
- donošenje propisa o porezima, naknadama, doprinosima i taksama iz nadležnosti Općine,
- raspisivanje referenduma za područje Općine,
- raspisivanje javnog zajma i odlučivanje o zaduženju Općine,
- preduzimanje mjera za osiguranje higijene i zdravlja,
- osiguravanje uvjeta rada lokalnih radio i TV stanica u skladu sa zakonom,
- osigurava i vodi evidencije o ličnim stanjima građana i biračkim spiskovima,
- obavlja poslove iz oblasti premjera i katastra zemljišta i evidencija o nekretninama,

- organizuje efikasnu lokalnu upravu prilagođenu lokalnim potrebama, te obavlja upravne poslove iz svoje nadležnosti,
- uspostavlja organizaciju mjesne samouprave,
- donosi programe mjera radi postizanja jednakosti spolova, te osigurava vođenje statističkih podataka i informacija razvrstanih po spolu (Zakon o ravnopravnosti spolova),
- brine o zaštiti životinja,
- zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša i
- zaštitu potrošača.

(2) Općina se bavi i drugim poslovima od lokalnog značaja koji nisu isključeni iz njene nadležnosti, niti dodijeljeni u nadležnost nekog drugog nivoa vlasti, a tiču se:

- podsticanja primjene djelotvornih mjera radi zaštite životnog standarda i zbrinjavana socijalno ugroženih lica,
- brige o potrebama i interesima penzionera umirovljenika i lica starije životne dobi,
- njegovanja tradicionalnih vrijednosti, njihovog unapređenja, a među njima naročito onih vezanih uz kulturno naslijeđe prostora Općine,
- poduzima mjere na očuvanju prirodne baštine, te historijskog, kulturnog i graditeljskog nasljeđa, u okviru propisanih uvjeta sudjeluje u aktivnostima udruženja građana,
- te obavlja i druge poslove koji su od interesa za građane Općine te njen privredni, društveni, kulturni i socijalni napredak.

Član 14.

(1) Općina pored vlastitih nadležnosti izvršava i poslove federalnih i kantonalnih vlasti koje joj te vlasti povjere u skladu sa zakonom, pri čemu će se voditi računa o principu supsidijarnosti i sposobnosti Općine da te poslove efikasno obavlja.

(2) Izvršavanje nadležnosti iz prethodnog stava ovisi od nivoa dodijeljenih, odnosno, ustupljenih sredstava za izvršavanje tih nadležnosti.

IV ORGANI OPĆINE

Član 15.

Organi Općine su:

1. Općinsko vijeće i
2. Općinski načelnik/ca

Član 16.

(1) Ovlaštenja i obaveze koje proizilaze iz samoupravnog djelokruga Općine podijeljene su između Općinskog vijeća, kao predstavničkog organa i Općinskog načelnika/ce, kao izvršnog organa.

(2) Ako zakonom ili drugim propisom nije jasno određeno koji je organ nadležan za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Općine, svi poslovi i zadaci što se odnose na uređivanje odnosa iz samoupravnog djelokruga Općine (normativne naravi) u nadležnosti su Općinskog vijeća, a svi izvršni poslovi i zadaci u nadležnosti su Općinskog načelnika/ce.

(3) Ako se radi o izvršnim poslovima, a nije određena nadležnost za njihovo obavljanje, nadležna je služba koju ovlasti Općinski načelnik/ca.

1. OPĆINSKO VIJEĆE

Član 17.

(1) Općinsko vijeće je predstavnički organ građana Općine i organ lokalne samouprave izabran na temelju općeg biračkog prava na neposrednim izborima tajnim glasanjem na način određen zakonom.

(2) Općinsko vijeće ima Predsjedavajućeg /u i zamjenika/icu predsjedavajućeg/e, koje bira iz reda svojih vijećnika po postupku utvrđenom u Poslovniku o radu Općinskog vijeća.

(3) Općinsko vijeće donosi opće akte i druge akte u okviru samoupravnog djelokruga Općine te obavlja druge poslove u skladu sa Ustavom, zakonom i ovim statutom.

(4) Općinsko vijeće ima 25 vijećnika.

(5) Općinsko vijeće se konstituira izborom predsjedavajućeg/e Općinskog vijeća na prvoj sjednici na kojoj je prisutna većina općinskih vijećnika.

Član 18.

(1) Vijećnik/ica vrši svoje dužnosti prema svom slobodnom uvjerenju, a na dobrobit svih građana Općine.

(2) Vijećnik/ica se u javnom životu treba ponašati u skladu sa Etičkim kodeksom vijećnika koji donosi Vijeće.

(3) Vijećnik/ica odgovara za ustavnost i zakonitost akata koje donosi Općinsko vijeće.

(4) Pravo na pokretanje procedure utvrđivanja odgovornosti ima svaki vijećnik/ica, a obavezu Općinski načelnik/ca, te Općinski pravobranilac, kada je u pitanju odluka koja je suprotna imovinskim i finansijskim interesima Općine.

Član 19.

(1) Mandat vijećnika/ice je četiri godine.

(2) Mandat vijećnika/ice prestaje u slučajevima utvrđenim Izbornim zakonom BiH.

(3) Općinski vijećnik/ica dužan je podnijeti ostavku na svaku od nespojivih funkcija u skladu sa posebnim zakonom, prije preuzimanja mandata vijećnika/ice.

(4) Općinsko vijeće će donijeti odluku o prestanku mandata zbog sukoba interesa općinskom vijećniku/ici koji za vrijeme trajanja mandata prihvati obavljanje dužnosti koja se prema odredbama posebnog zakona smatra nespojivom.

Član 20.

(1) Općinski vijećnici/e imaju, u skladu sa općinskom odlukom, pravo na naknadu i naknadu troškova, koji su nastali u vezi sa radom u Općinskom vijeću.

(2) Općinski vijećnici/e, uključujući i predsjedavajućeg/u, svoju dužnost obavljaju počasnno i za to ne primaju plaću.

Član 21.

U vršenju svoje dužnosti, vijećnik/ica ima pravo naročito:

- predlagati Općinskom vijeću donošenje odluka i drugih akata te razmatranje pojedinih pitanja iz njegova djelokruga,
- izjašnjavati se o svim pitanjima koja su na dnevnom redu Općinskog vijeća,
- biti birani u radna tijela Općinskog vijeća,
- postavljati pitanja Općinskom načelniku/ci, općinskim službama, javnim ustanovama i preduzećima čiji je osnivač Općina ili obavljaju poslove od javnog interesa a imaju sjedište u Općini,
- tražiti i dobivati podatke od organa Općine i drugih općinskih pravnih subjekata, te koristiti se njihovim stručnim i tehničkim uslugama potrebnim za obavljanje poslova općinskog vijećnika,
- kroz pokretanje rasprava i inicijativa brinuti se o ostvarivanju potreba građana, mjesnih zajednica i Općine.

Član 22.

Ostala prava i dužnosti općinskih vijećnika utvrđuju se Poslovníkom.

Član 23.

Općinsko vijeće u okviru svoje nadležnosti:

1. donosi Statut Općine dvotrećinskom većinom glasova;
2. donosi odluke i druge opće akte kojima uređuje pitanja iz samoupravnog djelokruga Općine;
3. donosi budžet Općine, godišnji izvještaj o izvršenju budžeta kao i odluku o privremenom finansiranju u skladu sa zakonom;
4. utvrđuje općinsku politiku u okviru nadležnosti Općine i prati njeno ostvarivanje;

5. donosi razvojne, prostorne i urbanističke planove i programe, te provedbene planove, uključujući zoniranje;
6. donosi propise o porezima, taksama, naknadama i doprinosima Općine u skladu sa zakonom;
7. donosi odluke o upravljanju i raspolaganju imovinom Općine;
8. donosi odluke o zaduživanju Općine, o raspisivanju javnog zajma i davanju jamstva u skladu sa zakonom;
9. donosi programe uređenja gradskog građevinskog zemljišta;
10. donosi plan korištenja javnih površina;
11. donosi odluke o organizaciji mjesne samouprave i nazivima ulica, trgova i naseljenih mjesta;
12. donosi odluke o udruživanju Općine u saveze i druge oblike organizovanja, te o trajnom uspostavljanju prijateljske i druge suradnje s lokalnim i regionalnim zajednicama drugih država;
13. donosi odluke o proglašenju praznika Općine;
14. donosi odluke o priznanjima i nagradama Općine;
15. donosi odluke o raspisivanju referenduma i sazivanju zborova mjesnih zajednica o pitanjima iz samoupravnog djelokruga Općine;
16. bira i razrješava predsjedavajućeg/u i zamjenika predsjedavajućeg/e Općinskog vijeća;
17. osniva radna tijela Općinskog vijeća te bira i razrješava njihove članove;
18. imenuje, bira i razrješava druge osobe određene zakonom, Statutom i odlukama, te daje saglasnost na imenovanja, izbor i razrješanja kada je to propisano;
19. osniva preduzeća i ustanove i druga pravna lica za obavljanje komunalnih, društvenih, privrednih i drugih djelatnosti od interesa za Općinu, te odlučuje o njihovim statusnim promjenama u skladu sa zakonom;
20. odlučuje o prestanku ustanova i drugih pravnih lica u skladu sa zakonom;
21. odlučuje o prijenosu i preuzimanju osnivačkih prava u skladu sa Statutom;
22. razmatra godišnji izvještaj o provođenju općinske politike i aktivnostima Općinskog načelnika/ice;
23. pokreće i razmatra inicijativu za pokretanje postupka opoziva Općinskog načelnika/ice i donosi odluke o pokretanju postupka opoziva Općinskog načelnika/ice;
24. ocjenjuje rad ustanova i kvalitet usluga u djelatnosti zdravstva, socijalne zaštite, obrazovanja, kulture i sporta, najmanje jednom godišnje, te osigurava finansijska sredstava za unapređenje njihovog rada i kvaliteta usluga u skladu sa potrebama stanovništva i mogućnostima Općine;
25. donosi pojedinačne i druge akte iz samoupravnog djelokruga u skladu sa zakonom i ovim statutom;
26. analizira stanje javnog reda i mira, sigurnost ljudi i imovine najmanje jednom godišnje, te predlaže mjere prema nadležnim organima;
27. donosi poslovnik o svome radu;
28. utvrđuje koeficijente za obračun plaća za:
 - Općinskog načelnika/ce,
 - državne službenike/ce i namještenike/ce u Općinskom organu uprave;
 - općinskog pravobranioca i
 - državne službenike/ce i namještenike/ce u Općinskom pravobranilaštvu;
29. te obavlja i druge poslove utvrđene zakonom i Statutom.

Član 24.

- (1) Rad Općinskog vijeća je javan.
- (2) Izuzetno, Općinsko vijeće može odlučiti da određena pitanja razmatra bez prisustva javnosti.

Član 25.

- (1) Općinsko vijeće donosi odluke većinom glasova ukupnog broja vijećnika/ica, osim u slučajevima propisanim ovim statutom.
- (2) Statut Općine, odluku o osnivanju, odnosno ukidanju mjesne zajednice, odluku o višegodišnjem zaduživanju Općine, te odluku o prenošenju poslova iz samoupravnog djelokruga Općine, Općinsko vijeće donosi dvotrećinskom većinom ukupnog broja izabranih vijećnika/ica.

Član 26.

(1) Prva sjednica Općinskog vijeća, u novom sazivu, održat će se najkasnije trideset dana nakon objavljivanja rezultata izbora.

(2) Prvu sjednicu Općinskog vijeća saziva predsjedavajući/a, odnosno zamjenik/ca predsjedavajućeg/e, prethodnog saziva, a njome predsjedava najstariji vijećnik/ica novog saziva sve do izbora predsjedavajućeg/e Općinskog vijeća.

(3) Ako se sjednica ne sazove na način iz stava 2. ovog člana, sjednicu će sazvati najstariji vijećnik/ica novog saziva.

(4) Općinsko vijeće je konstituisano izborom predsjedavajućeg/e Općinskog vijeća na prvoj sjednici na kojoj je prisutna većina općinskih vijećnika/ica.

Član 27.

(1) Na prvoj sjednici Općinskog vijeća, nakon prethodno izvršenih konsultacija političkih subjekata, Općinsko vijeće, većinom glasova izabranih vijećnika vrši izbor Komisije za izbor i imenovanje i Biračkog odbora, koji u ime općine obavlja glasanje na način i po postupku utvrđenom Poslovníkom o radu Općinskog vijeća.

(2) Na prvoj sjednici Općinskog vijeća, a na prijedlog Komisije za izbor i imenovanje uz prethodno obavljene konsultacije sa političkim subjektima zastupljenih u Općinskom vijeću, Općinsko vijeće između izabranih vijećnika, bira tajnim glasanjem Predsjedavajućeg/u i zamjenika predsjedavajućeg Općinskog vijeća, na način kako je to regulisano Poslovníkom o radu Općinskog vijeća.

(3) Odluku o smjenjivanju, opozivu ili ostavci Predsjedavajućeg/e i zamjenika predsjedavajućeg/e Općinskog vijeća donosi Općinsko vijeće na isti način i po postupku kako su izabrani većinom od ukupnog broja vijećnika, a na način kako je to regulisano Poslovníkom o radu Općinskog vijeća.

Član 28.

(1) Predsjedavajući/a Općinskog vijeća i Općinski načelnik/ica ne mogu biti iz reda istog konstitutivnog naroda.

(2) Prilikom predlaganja izbora predsjedavajućeg/e i zamjenika/ce predsjedavajućeg/e Općinskog vijeća osigurat će se u najvećoj mogućoj mjeri ravnopravna zastupljenost konstitutivnih naroda i ostalih, te ravnopravnost spolova.

(3) Predsjedavajući/a Općinskog vijeća predstavlja Općinsko vijeće i rukovodi njegovim radom, a u okviru prava i dužnosti Općinskog vijeća.

(4) Zamjenik/ca predsjedavajućeg/e Općinskog vijeća zamjenjuje predsjedavajućeg/u pri njegovoj spriječenosti i odsutnosti, ili kada mu predsjedavajući/a povjeri poslove iz svog djelokruga.

Član 29.

Prava i dužnosti predsjedavajućeg/e Općinskog vijeća i njegovog zamjenika utvrđuju se Poslovníkom Vijeća.

Član 30.

(1) Općinsko vijeće osniva stalna i povremena radna tijela.

(2) Stalna radna tijela Općinskog vijeća razmatraju nacрте i prijedloge odluka i drugih akata, te druga pitanja koja su na dnevnom redu Općinskog vijeća i o kojima daju mišljenja i prijedloge.

(3) Povremena radna tijela osnivaju se radi razmatranja ili stručne obrade pojedinog pitanja odnosno izrade prijedloga pojedinih akata (savjeti, odbori i radne grupe i komisije).

(4) Sastav, broj članova, djelokrug rada radnih tijela iz stava 2 i 3. ovog člana utvrđuje se Poslovníkom Općinskog vijeća.

(5) Prilikom imenovanja članova stalnih i povremenih radnih tijela Općinsko vijeće će voditi računa da sastav tijela osigura ravnopravnu zastupljenost spolova u skladu sa zakonom.

Član 31.

(1) Općinski vijećnici mogu obrazovati klubove vijećnika političkih stranaka koje participiraju u Općinskom vijeću, kao i koalicija i nezavisnih kandidata radi olakšavanja i efikasnijeg rada Općinskog vijeća i unapređenja međustranačke i parlamentarne suradnje.

(2) Klubovi vijećnika/ica obrazuju se kao mehanizam djelovanja vijećnika/ica i političkih stranaka koje participiraju u Općinskom vijeću.

(3) Obrazovanje, zadaci i način rada klubova vijećnika/ica detaljnije se uređuju Poslovníkom.

Član 32.

(1) U cilju unapređenja efikasnosti i usklađivanja rada Vijeća, Općinsko vijeće može obrazovati Kolegij Općinskog vijeća.

(2) Sastav Kolegija, djelokrug poslova i način rada uređuju se Poslovníkom Općinskog vijeća.

Član 33.

(1) Općinsko vijeće ima Sekretara, koji je državni službenik/ica.

(2) Izbor i imenovanje Sekretara vrši se u skladu sa Zakonom o državnoj službi u Federaciji.

(3) Bliže odredbe o općim i posebnim uslovima koje Sekretar treba da ispunjava, kao i opis poslova utvrđuje se Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Općinskog organa uprave općine Ključ.

2. OPĆINSKI NAČELNIK/ICA

Član 34.

Općinski načelnik/ica je nosilac izvršne vlasti Općine.

Član 35.

(1) Općinski načelnik/ca se bira neposredno na način i po postupku utvrđenim Zakonom.

(2) Kada bude izabran, Općinski načelnik/ca mora podnijeti ostavku na svaku od nespojivih dužnosti prije preuzimanja mandata, u skladu sa zakonom.

(3) Mandat Općinskog načelnika/ce traje četiri godine i vezan je za mandat saziva Općinskog vijeća.

(4) Mandat Općinskog načelnika/ce izabranog/e na prijevremenim izborima teče do redovnog isteka mandata Općinskog vijeća.

(5) Općinskom načelniku/ci prestaje mandat prije isteka vremena na koji je izabran u skladu sa odredbom člana 1.10 Izbornog zakona.

(6) Općinski načelnik/ca može biti opozvan.

Član 36.

(1) Inicijativu za pokretanje postupka opoziva Općinskog načelnika/ice sa obrazloženim navodima za opoziv može pokrenuti u pismenom obliku 1/3 vijećnika/ica Općinskog vijeća ili 10% birača upisanih u centralni birački spisak za područje Općine.

(2) Općinsko vijeće je dužno sve inicijative za pokretanje postupka opoziva Općinskog načelnika/ice iz stava 1. ovog člana staviti na dnevni red prve naredne sjednice Općinskog vijeća, a najkasnije u roku od trideset (30) dana od dana dostave prijedloga predsjedavajućem/oj Općinskog vijeća.

(3) U slučaju prihvatanja inicijative, Općinsko vijeće je dužno donijeti Odluku o pokretanju postupka opoziva Općinskog načelnika/ice u roku od trideset (30) dana.

(4) Ako Općinsko vijeće donese odluku o prihvatanju inicijative za pokretanje postupka opoziva Općinskog načelnika/ice provodi se postupak u kojem građani odlučuju neposrednim tajnim glasanjem.

(5) Mandat Općinskog načelnika/ice prestaje ukoliko natpolovična većina građana koji su glasali donese odluku o opozivu Općinskog načelnika/ice.

(6) Nakon izglasavanja opoziva novi izbori za Općinskog načelnika/icu raspisuju se u roku od (60) šezdeset dana.

(7) Općinsko vijeće će imenovati komisiju za provođenje postupka opoziva i provođenje novih izbora za Općinskog načelnika/icu.

Član 37.

(1) Općinskog načelnika/cu za vrijeme privremene odsutnosti ili spriječenosti zamjenjuje uposlenik Općinskog organa uprave, kojeg on ovlasti.

(2) Dužnost Općinskog načelnika/ce u slučaju prestanka mandata u smislu člana 34.stav 5. ovog Statuta i u slučaju opoziva u smislu člana 35.ovog Statuta do ponovnog izbora Općinskog načelnika/ce vrši osoba koju izabere Općinsko vijeće nadpolovičnom većinom.

Član 38.

Postupak opoziva Općinskog načelnika/ce ne može se voditi u 100 dana nakon izbora Općinskog načelnika/ce, niti u izbornoj godini predviđenoj za lokalne izbore.

Član 39.

Nakon prestanka dužnosti Općinskog načelnika/ce, a do početka ostvarivanja plaće po drugom osnovu ili do ispunjavanja uvjeta za penziju Općinski načelnik/ca ima pravo na:

- sa radnim stažom do 5 godina, tri mjeseca na naknadu plaće koju je ostvario dok je bio na javnoj dužnosti, a sljedećih devet mjeseci 50% od te plaće;
- sa radnim stažom od pet do petnaest godina, šest mjeseci naknadu plaće koju je ostvario dok je bio na javnoj dužnosti, a sljedećih šest mjeseci 50% od te plaće;
- sa radnim stažom od 15 do 25 godina, devet mjeseci naknadu plaće koju je ostvario dok je bio na javnoj dužnosti, a sljedeća tri mjeseca 50% od te plaće;
- sa radnim stažom preko 25 godina, 12 mjeseci naknadu plaće koju je ostvario dok je bio na javnoj dužnosti.

Član 40.

Općinski načelnik/ica kao nosilac izvršnih poslova u okviru samoupravnog djelokruga Općine, u okviru svoje nadležnosti:

1. predstavlja i zastupa Općinu,
2. osigurava izvršavanje odluka i drugih akata Općinskog vijeća i odgovoran je za njihovo provođenje,
3. podnosi prijedlog budžeta Općine Općinskom vijeću,
4. odgovoran je za izvršavanje budžeta Općine,
5. donosi akte iz svoje nadležnosti,
6. predlaže odluke i druge akte Općinskom vijeću,
7. obezbjeđuje izradu i Općinskom vijeću podnosi na usvajanje ekonomske planove, razvojne planove, investicione programe, prostorne i urbanističke planove i ostale planske i regulatorne dokumente koji se odnose na korištenje i upravljanje zemljištem, uključujući zoniranje i korištenje javnog zemljišta,
8. provodi politiku Općine u skladu sa odlukama Općinskog vijeća,
9. izvršava zakone i druge propise čije je izvršavanje povjereno Općini,
10. utvrđuje organizaciju službi za upravu i drugih službi Općine,
11. donosi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji općinskih službi,
12. realizira saradnju Općine sa drugim općinama, gradovima, međunarodnim i drugim organizacijama u skladu sa odlukama i zaključcima Općinskog vijeća i njegovih radnih tijela,
13. podnosi izvještaj Općinskom vijeću o ostvarivanju politike Općine i svojim aktivnostima,
14. odlučuje o pitanjima iz radnog odnosa zaposlenika/ica u skladu sa zakonom,
15. brine se o zakonitom i pravodobnom obavljanju poslova iz nadležnosti općinskih službi i poduzima mjere za osiguravanje njihovog efikasnijeg rada,

16. sklapa ugovore i druge pravne poslove u skladu sa zakonom, ovim statutom i odlukom Općinskog vijeća,
17. brine se o urednom i pravilnom korištenju imovine i sredstava rada,
18. obavlja i druge poslove utvrđene zakonom, drugim propisima i ovim statutom.

Član 41.

- (1) Općinski načelnik/ica je odgovoran za ustavnost i zakonitost akata koje donosi, odnosno predlaže Općinskom vijeću.
- (2) Pitanje odgovornosti može pokrenuti svaki vijećnik/ica, kao i Općinski pravobranilac kada je u pitanju zaštita imovinskih i finansijskih interesa Općine.

Član 42.

- (1) Općinski načelnik/ica svoju dužnost obavlja profesionalno.
- (2) Plaća Općinskog načelnika/ice utvrđuje se odlukom koju donosi Općinsko vijeće.
- (3) Na prava i obaveze koji se odnose na radno-pravni status Općinskog načelnika/ice, ako nisu uređene posebnim zakonom, primjenjuju se propisi kojima se uređuju status državnih službenika/ica, opći propisi i kolektivni ugovori.

V MEĐUSOBNI ODNOSI OPĆINSKOG VIJEĆA I OPĆINSKOG NAČELNIKA/ICE

Član 43.

Međusobni odnosi Općinskog vijeća i Općinskog načelnika/ice zasnivaju se na principima međusobnog uvažavanja i suradnje, uz pojedinačnu odgovornost za ostvarivanje vlastitih nadležnosti i zajedničku odgovornost za funkcionisanje i razvoj Općine.

Član 44.

- (1) Općinsko vijeće može zatražiti od Općinskog načelnika/ice da u roku od tri mjeseca od konstituirajuće (prve) sjednice Općinskog vijeća podnese prijedlog koji sadrži osnove programa i politike koje treba ostvariti u toku mandata.
- (2) Općinsko vijeće razmatra program iz prethodnog stava ovog člana u roku od 30 dana od dana dostavljanja.

Član 45.

Općinsko vijeće prati provođenje programa u okviru izvještaja o aktivnostima Općinskog načelnika/ice svake godine, najkasnije do 31. marta/ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.

Član 46.

- (1) Općinsko vijeće, odnosno Općinski načelnik/ica može u roku od tri dana nakon donošenja odluke ili drugog akta zatražiti da Općinsko vijeće, odnosno Općinski načelnik/ica preispita odluku ili akt koji smatra neustavnim ili nezakonitim, ili čije izvršenje bi moglo proizvesti nepopravljivu štetu po interese ili imovinu Općine.
- (2) U slučaju iz prethodnog stava nadležni organ dužan je preispitati svoju odluku, odnosno akt u roku od 30 dana i obavijestiti Općinsko vijeće odnosno Općinskog načelnika/icu o svojoj odluci, do kada se taj akt neće primjenjivati, odnosno izvršavati.
- (3) Kada Općinsko vijeće, odnosno Općinski načelnik/ica potvrdi svoju odluku, odnosno akt, Općinsko vijeće, odnosno Općinski načelnik/ica može u roku od 15 dana pokrenuti postupak preispitivanja odluke, odnosno akta pred nadležnim organom u skladu sa Ustavom i zakonom.

Član 47.

(1) Općinski načelnik/ica podnosi izvještaj o ostvarivanju politike Općine i o svojim aktivnostima najkasnije do 31. marta/ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.

(2) Povodom izvještaja iz prethodnog stava, Općinsko vijeće može izvještaj usvojiti, zatražiti dopunu ili odbiti.

(3) Ako Općinsko vijeće izvještaj odbije, ukazaće Općinskom načelniku/ici na aktivnosti i mjere koje je dužan poduzeti, predložiti akte za provođenje tih mjera i aktivnosti i odrediti rok za izvršenje.

Član 48.

Općinski načelnik/ica je dužan odgovarati na vijećnička pitanja i inicijative u roku od 30 dana, a na način i po postupku koji su predviđeni Poslovníkom Općinskog vijeća.

Član 49.

Općinsko vijeće je dužno da razmotri prijedlog akta koji podnese Općinski načelnik/ica, te o istom se izjasniti najkasnije u roku od 30 dana.

VI ORGANIZACIJA OPĆINSKOG ORGANA DRŽAVNE SLUŽBE

Član 50.

Poslove lokalne samouprave i uprave iz djelokruga Općine kao i poslove uprave koje su viši nivoi vlasti prenijeli na Općinu, obavlja jedinstveni općinski organ državne službe, na način utvrđen Ustavom, zakonom, ili drugim propisom.

Član 51.

(1) U okviru općinskog organa državne službe formiraju se općinske službe za upravu.

(2) Općinske službe za upravu u okviru prava i dužnosti Općine izvršavaju zakone i druge propise, odluke i druge opće akte Općinskog vijeća, Općinskog načelnika/ice, prate stanje u upravnim oblastima za koje su obrazovane, rješavaju u upravnim stvarima, provode nadzor, poduzimaju mjere za koje su zakonom ili drugim propisom ovlaštene, pripremaju odluke i opće akte te obavljaju druge poslove iz okvira svoje nadležnosti.

Član 52.

(1) Općinskom načelniku/ici u rukovođenju općinskim organom državne službe pomažu rukovodeći državni službenici/ce:

1. Sekretar organa državne službe,
2. Sekretar Općinskog vijeća,
3. pomoćnici/e Općinskog načelnika/ice službi za upravu Općinskog organa državne službe.

(2) Sekretar organa državne službe i pomoćnici/ice Općinskog načelnika/ice samostalni su u svom radu, a za svoj rad i korištenje finansijskih, materijalnih i ljudskih potencijala koji su im povjereni za obavljanje poslova u okviru djelokruga rada, odgovaraju Općinskom načelniku/ici.

Član 53.

(1) Radi izvršavanja poslova iz nadležnosti Općinskog načelnika /ice može se osnovati Stručni kolegij Općinskog načelnika/ice.

(2) Stručni kolegij Općinskog načelnika/ice pomaže Općinskom načelniku/ici u donošenju, pripremanju i izvršavanju odluka i drugih akata iz njegove nadležnosti i vrši i druge poslove utvrđene ovim Statutom i drugim propisima Općine.

(3) Sastav i broj članova Stručnog kolegija Općinskog načelnika/ice utvrđuje se Odlukom Općinskog načelnika/ice o osnivanju Stručnog kolegija, a potvrđuje Općinsko vijeće.

(4) Rukovodeći državni službenici iz prethodnog člana su stalni članovi Stručnog kolegija Općinskog načelnika/ice.

Član 54.

(1) Poslove osnovne djelatnosti koji su zakonom i drugim propisima stavljeni u nadležnost općinskog organa državne službe, obavljaju državni službenici/ice u okviru radnih mjesta i svoga djelokruga poslova.

(2) Poslove administrativno-tehničke i pomoćne djelatnosti obavljaju namještenici/ice u okviru radnih mjesta i djelokruga poslova.

Član 55.

(1) Odlukom o organizaciji službi za upravu i drugih službi općine uređuje se broj, naziv unutrašnje organizacione jedinice, djelokrug poslova službi za upravu i unutrašnjih organizacionih jedinica, način rukovođenja i koordinacije, te druga pitanja važna za organizaciju i djelokrug rada službi za upravu i drugih službi općine.

(2) Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji općinskog organa Općine K lj u č, uređuje se: organizacija organa državne službe, organizacionih jedinica i njihov djelokrug poslova, sistematizacija radnih mjesta, rukovođenje organom i općinskim službama, odgovornost za obavljanje poslova i radni odnosi, državni službenici/ice sa posebnim ovlaštenjima, te druga pitanja od značaja za unutrašnju organizaciju i rad općinskog organa državne službe.

(3) Pravilnikom o radnim odnosima, plaćama i drugim naknadama državnih službenika/ica općinskog organa državne službe uređuju se prava i obaveze državnih službenika/ica iz rada i po osnovu rada, kao što su pojam državnog službenika/ice, zakonski principi u zapošljavanju državnih službenika/ica, savjetnika, odlučivanje o pravima državnih službenika/ica, zapošljavanje, ocjenjivanje, plaća, disciplinska odgovornost i druga pitanja iz radnog odnosa.

(4) Pravilnikom o radnim odnosima, plaćama i drugim naknadama namještenika/ica općinskog organa državne službe uređuje se radno-pravni status namještenika/ica, poslovi koje obavljaju, plaće naknade i druga prava, odgovornosti i druga pitanja koja se odnose na radno-pravni status namještenika/ica.

VII JAVNE SLUŽBE

Član 56.

(1) U okviru samoupravnog djelokruga Općina osigurava obavljanje javnih službi osnivanjem javnih ustanova a u cilju trajnog i nesmetanog obavljanja djelatnosti u javnom društvenom interesu u skladu sa zakonom.

(2) Općinsko vijeće svojom odlukom osniva javne ustanove kada ocijeni da za njihovo osnivanje postoji javni interes i pravni osnov.

(3) Općinsko vijeće može prenijeti obaveze osnivača na drugo pravno i fizičko lice posebnom odlukom kojom se uređuje način zaštite prava korisnika usluga i druga pitanja od značaja za promjenu osnivača.

Član 57.

(1) U okviru samoupravnog djelokruga Općina osniva javna preduzeća u cilju obavljanja djelatnosti za koje ocijeni da su od javnog društvenog interesa.

(2) Općinsko vijeće svojom odlukom osniva javna preduzeća u oblasti komunalnih djelatnosti, koja su obavezna da osiguraju trajno i kvalitetno obavljanje tih djelatnosti i za održavanje komunalnih objekata i uređaja, a naročito djelatnosti: opskrba pitkom vodom, odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda, odvoz smeća i čišćenje javnih i zelenih površina, uređivanje i održavanje grobalja, uređivanje i rad gradskih tržnica, obavljanje dimnjačarskih poslova i druge djelatnosti u skladu sa zakonom.

(3) Posebnom odlukom mogu se odrediti i druge djelatnosti koje su pod uvjetima određenim zakonom od javnog društvenog interesa ili Općinsko vijeće ocijeni da su od javnog društvenog interesa za Općinu.

Član 58.

(1) Općinski načelnik/ica putem općinskih službi prati rad, daje preporuke i poduzima mjere prema javnim ustanovama i javnim preduzećima čiji je osnivač Općinsko vijeće.

(2) Upravni odbori javnih ustanova i skupštine javnih preduzeća dužni su najmanje jednom godišnje podnijeti izvještaj o svome radu i radu navedenih pravnih subjekata Općinskom vijeću na razmatranje.

VIII MJESNA SAMOUPRAVA

Član 59.

(1) Na području Općine osnivaju se mjesne zajednice kao obavezan oblik mjesne samouprave putem kojih građani sudjeluju u odlučivanju o poslovima iz samoupravnog djelokruga i lokalnim poslovima koji neposredno i svakodnevno utječu na njihov život i rad.

(2) U ostvarivanju prava iz stava 1. ovog člana mjesne zajednice su dužne uvažavati interese Općine u cjelini.

Član 60.

(1) Mjesnu zajednicu osniva Općinsko vijeće odlukom.

(2) Mjesna zajednica se osniva za područje koje čini jedno naseljeno mjesto, više međusobno povezanih manje naseljenih mjesta ili za veći dio naselja koji u odnosu na ostale dijelove naselja čini prostornu i urbanu cjelinu u kojoj građani mogu ostvarivati svoje zajedničke interese i potrebe.

(3) Građani u mjesnoj zajednici putem organa mjesne zajednice odlučuju o poslovima značajnim za život i rad na području mjesne zajednice, a naročito:

- pokreću i učestvuju u javnoj raspravi kod pripreme i donošenja urbanističkih planova na području mjesne zajednice, pokreću inicijative, daju mišljenja i učestvuju u izgradnji komunalnih objekata i objekata u općoj upotrebi;
- pokreću i učestvuju u raspravama o inicijativama i aktivnostima za razvoj privrede i društvenih djelatnosti;
- brinu o zaštiti osoba kojima je potrebna pomoć i u tu svrhu pokreću saradnju sa stručnim organima u oblasti socijalne zaštite;
- staraju se o razvoju kulture i sporta i stvaraju uvjete za dostupnost ustanova i objekata kulture i sporta svim građanima, a pogotovo mladima;
- stvaraju uvjete i preduzimaju mjere za očuvanje i zaštitu prirodnih i radom ostvarenih vrijednosti čovjekove sredine;
- drugim poslovima utvrđenim statutom i pravilima mjesnih zajednica vodeći računa o vrsti i obimu potreba, raspoloživim sredstvima, kao i interesima građana u cjelini.

Član 61.

(1) Inicijativu za osnivanje mjesne zajednice mogu pokrenuti građani i njihove organizacije i udruženja sa područja naseljenog mjesta na kojem imaju prebivalište odnosno sjedište, Općinski načelnik/ica i Općinsko vijeće putem svojih vijećnika/ica.

(2) Ako građani podnose inicijativu, svojim potpisom mora ga podržati najmanje deset posto (10%) birača upisanih u centralni birački spisak sa područja za koje se predlaže osnivanje mjesne zajednice.

(3) Osim podataka o podnosiocu inicijative za osnivanje mjesne zajednice, inicijativa sadrži podatke o:

- nazivu i sjedištu mjesne zajednice,
- područje naseljenog mjesta za koje se traži osnivanje mjesne zajednice i

- obrazložen razlog podnošenja inicijative.

(4) Uz inicijativu za osnivanje mjesne zajednice dostavlja se Općinskom vijeću, ako ono nije inicijator, i nacrt statuta mjesne zajednice.

(5) Inicijativa za osnivanje mjesne zajednice razmatra se na zborovima građana na kojima građani i njihove organizacije i udruženja imaju prebivalište, odnosno sjedište, a ista je prihvaćena ako se za nju izjasni pedesetjedan posto (51%) birača upisanih u centralni birački spisak naselja za čije se područje predlaže osnivanje mjesne zajednice.

(6) Odluka o prihvatanju inicijative dostavlja se Općinskom vijeću.

Član 62.

(1) Općinsko vijeće će u roku od 60 dana zauzeti stav o odluci o prihvaćanju inicijative za osnivanje mjesne zajednice.

(2) U postupku po pokrenutoj inicijativi razmatra se da li postoje uslovi da u mjesnoj zajednici čije se osnivanje traži građani odlučuju o ostvarenju svojih zajedničkih interesa i solidarnom zadovoljavanju zajedničkih potreba u oblastima iz člana 57.stav 3., te da zajedničkim sredstvima iz samodoprinosu i sredstava utvrđenih u okvirnom budžetu općine mogu zadovoljiti i ostvarivati svoje potrebe, a koje mjesnu zajednicu određuju kao stvarnu zajednicu uzajamnog i solidarnog življenja.

(3) Ako Općinsko vijeće prihvati inicijativu, zadužit će nadležnu službu Općine da pripremi prijedlog odluke o osnivanju mjesne zajednice.

(4) Odluka o osnivanju mjesne zajednice sadrži: naziv naselja ili dijela naselja ili više povezanih naselja za koje se osniva, naziv mjesne zajednice, njeno sjedište i ime i prezime ovlaštenog lica za podnošenje prijave za upis mjesne zajednice u registar mjesnih zajednica i druga pitanja od značaja za osnivanje mjesne zajednice.

Član 63.

Izdvajanje dijela mjesne zajednice i spajanje dijela mjesne zajednice sa drugom mjesnom zajednicom, odnosno spajanje mjesnih zajednica vrši se na način i po postupku utvrđenom za osnivanje mjesne zajednice.

Član 64.

(1) Mjesna zajednica ima svojstvo pravnog lica, koje stiče nakon upisa u Registar mjesnih zajednica.

(2) Rješenje o upisu u Registar mjesnih zajednica donosi Općinski načelnik/ica.

(3) Protiv rješenja o upisu u Registar mjesnih zajednica može se izjaviti žalba Komisije za žalbe Općinskog vijeća.

(4) Odluka o osnivanju mjesne zajednice i rješenje o upisu u Registar mjesnih zajednica objavljuju se u «Službenom glasniku općine Ključ».

Član 65.

(1) Registar mjesnih zajednica je javna knjiga.

(2) Svako zainteresirano lice može izvršiti uvid u Registar i obrazloženim zahtjevom tražiti izdavanje izvoda o upisu određenih činjenica u Registar.

(3) Postupak registracije, brisan je iz Registra, te način vođenja Registra utvrđuje se Odlukom Općinskog vijeća.

Član 66.

(1) Mjesna zajednica ima Statut.

(2) Statutom mjesne zajednice utvrđuju se: poslovi i organizacija mjesne zajednice, organi mjesne zajednice, radna tijela, način njihovog rada i odlučivanja, javnost rada i informisanja, saradnja sa općinskim i drugim organima i organizacijama i druga pitanja od značaja za rad mjesne zajednice.

(3) Statut mjesne zajednice mora biti usaglašen sa Statutom općine.

Član 67.

- (1) Mjesna zajednica ima pečat.
- (2) Pečat mjesne zajednice je okruglog oblika, prečnika 2,5 cm sa kružno postavljenim tekstom: Bosna i Hercegovina – Federacija Bosne i Hercegovine, Unsko-sanski kanton, općina Ključ, Mjesna zajednica. U sredini pečata je naziv mjesne zajednice.
- (3) O upotrebi i čuvanju pečata stara se, u skladu sa zakonom sekretar mjesne zajednice.

Član 68.

Građani u mjesnoj zajednici kroz organe mjesne zajednice odlučuju o poslovima značajnim za život i rad na području mjesne zajednice utvrđene zakonom, ovim Statutom i Statutom mjesne zajednice.

Član 69.

Općinsko vijeće može odlukom, uz obezbjeđenje finansijskih sredstava, prenijeti na mjesnu zajednicu izvršavanje određenih poslova iz svoje nadležnosti.

Član 70.

- (1) Organi mjesne zajednice su:
 1. Zbor građana mjesne zajednice,
 2. Skupština mjesne zajednice,
 3. Savjet mjesne zajednice.
- (2) Statutom mjesne zajednice mogu se obrazovati i drugi organi.

Član 71.

- (1) Organi mjesne zajednice imaju ovlaštenja i odgovornosti utvrđene Statutom mjesne zajednice.
- (2) Organi mjesne zajednice mogu davati inicijative o pitanjima iz nadležnosti mjesne zajednice, Općine i institucija koje vrše javna ovlaštenja.

Član 72.

Organi mjesne zajednice odlučuju o poslovima koji se finansiraju iz sredstava koja se neposredno prikupljaju od građana mjesne zajednice i drugih prihoda koje ostvari mjesna zajednica.

1. SKUPŠTINA MJESNE ZAJEDNICE

Član 73.

- (1) Skupština mjesne zajednice je organ odlučivanja i konsultovanja o pitanjima od neposrednog interesa za građane mjesne zajednice.
- (2) Skupština mjesne zajednice obavezno raspravlja i zauzima stav o pitanjima o kojima Općinsko vijeće odlučuje dvotrećinskom većinom, o nacrtu budžeta općine, razvojnim planovima, te prostorno planskoj dokumentaciji od interesa za mjesnu zajednicu.
- (3) Skupština mjesne zajednice je obavezna dati mišljenje i o drugim pitanjima o kojima je zatraženo mišljenje od Općinskog vijeća ili Općinskog načelnika.

Član 74.

- (1) Skupštinu mjesne zajednice biraju građani na zboru građana mjesne zajednice.

(2) U mjesnim zajednicama sa većim brojem naseljenih mjesta, članovi skupštine mjesne zajednice biraju se na zborovima građana mjesnih područja.

(3) Statutom mjesne zajednice utvrđuje se: broj članova skupštine, broj članova koji se bira sa svakog mjesnog područja, način izbora, prava i dužnosti skupštine i njenih članova i druga pitanja od značaja za funkcionisanje skupštine mjesne zajednice.

(4) Skupština mjesne zajednice mora održavati nacionalnu i spolnu strukturu građana upisanih u birački spisak.

Član 75.

(1) Članovi skupštine mjesne zajednice biraju se neposredno na zboru građana.

(2). Mandat članova skupštine traje četiri godine i mogu se birati više puta uzastopno.

(3) Skupština mjesne zajednice broji od 13 do 29 članova, ovisno o broju stanovnika mjesne zajednice.

Član 76.

Način kandidiranja i sprovođenja izbora u mjesnoj zajednici uređuje se Statutom mjesne zajednice.

Član 77.

Skupština mjesne zajednice:

- Donosi statut mjesne zajednice,
- Donosi poslovnik o svome radu,
- Bira predsjednika/cu i zamjenika predsjednika/ce skupštine,
- Bira predsjednika/cu i članove savjeta mjesne zajednice,
- Donosi planove razvoja i programa rada za tekuću godinu,
- Sudjeluje u provođenju aktivnosti civilne zaštite u skladu sa zakonom,
- Odlučuje o raspolaganju imovinom mjesne zajednice u skladu sa zakonom,
- Usvaja izvještaj o radu savjeta mjesne zajednice,
- Podnosi godišnji izvještaj o radu,
- Po potrebi formira radna tijela skupštine,
- Obavlja i druge poslove utvrđene Statutom mjesne zajednice,
- Odgovara za svoj rad Zboru građana i Općinskom vijeću

Član 78.

Skupština mjesne zajednice se konstituiše na prvoj sjednici poslije održanih izbora, izborom predsjednika/ce, zamjenika/ce predsjednika/ce skupštine i izborom predsjednika/ce i članova savjeta mjesne zajednice.

Član 79.

Predsjednik/ca skupštine mjesne zajednice:

- Predstavlja i zastupa mjesnu zajednicu,
- Priprema i saziva skupštinu,
- Predsjedava sjednicama skupštine,
- Potpisuje akte koje donosi skupština,
- Vršiti i druge poslove utvrđene statutom mjesne zajednice ili za koje ga ovlasti skupština.

Član 80.

Članu skupštine mjesne zajednice prestaje mandat:

- Istekom vremena na koji je biran,
- Smrću,

- Preseljenjem na područje druge mjesne zajednice,
- Promjenom mjesta prebivališta,
- Upućivanjem na izdržavanje kazne zatvora dužem od tri mjeseca,
- Ako je pravosnažnom sudskom odlukom lišen poslovne sposobnosti,
- Ostavkom,
- Smjenjivanjem.

2. SAVJET MJESNE ZAJEDNICE

Član 81.

Savjet mjesne zajednice je izvršni organ skupštine mjesne zajednice koji:

- Izvršava odluke i zaključke skupštine i zbora građana mjesne zajednice,
- Priprema za skupštinu nacрте i prijedloge akta,
- Učestvuje u pripremanju sjednica skupštine i njenih radnih tijela,
- Organizira i koordinira aktivnosti drugih subjekata u mjesnoj zajednici,
- Predlaže i preduzima mjere za uređenje naselja, parkova, dječijih igrališta, sportskih terena, te zaštite okoline i unapređenje kulture življenja uopće,
- Predlaže mjere od interesa za život i rad građana mjesne zajednice,
- Obavlja i druge poslove utvrđene statutom mjesne zajednice.

Član 82.

- (1) Savjet mjesne zajednice broji od 5 do 11 članova.
- (2) Savjet i broj članova savjeta mjesne zajednice utvrđuje se statutom mjesne zajednice.
- (3) Predsjednik/cu i članove savjeta bira skupština mjesne zajednice na prvoj konstituirajućoj sjednici.
- (4) Predsjednik/ca i članovi savjeta se biraju na period od četiri godine i mogu biti birani više puta uzastopno.

Član 83.

- (1) Predsjednik/ca savjeta rukovodi radom savjeta, saziva sjednice i predsjedava im, potpisuje akta savjeta, obavlja i druge poslove koje mu savjet ili skupština prenesu u nadležnost.
- (2) Predsjednik/ca savjeta odgovoran je za svoj rad savjetu i skupštini mjesne zajednice.

Član 84.

- (1) Funkcija predsjednika i članova Skupštine i Savjeta mjesne zajednice su počasne volonterske.

Član 85.

Nadležne službe Općine će pripremiti nacrt statuta mjesne zajednice, organizirati, provesti i nadzirati izbore u mjesnim zajednicama.

Član 86.

- (1) Sredstva za rad mjesnih zajednica i sredstva za obavljanje poslova koji su iz samoupravnog djelokruga Općine preneseni ili povjereni mjesnim zajednicama obezbjeđuju se u budžetu Općine.
- (2) Mjesna zajednica može osigurati prihode za obavljanje svojih poslova i iz:
 - sredstava samodoprinosna,
 - sredstava za usluge koje svojim aktivnostima ostvari,
 - sredstava od imovine i imovinskih prava,
 - sredstava od pomoći, poklona pravnih i fizičkih lica
 - i druga sredstva.

(3) Općinsko vijeće će posebnom odlukom utvrditi kriterije i ukupnu visinu sredstava u budžetu Općine za rad i funkcionisanje mjesnih zajednica, kao i kriterije za podjelu tih sredstava na mjesne zajednice, te način i uvjete korištenja tih sredstava.

(4) Mjesne zajednice koriste sredstva u skladu sa svojim programima i planovima.

Član 87.

(1) Za obavljanje stručno-administrativnih poslova iz samoupravnog djelokruga mjesne zajednice, Općinski načelnik/ica imenuje sekretara mjesne zajednice, koji tu dužnost obavlja profesionalno, kao uposlenik/ica Organa uprave.

(2) Postupak imenovanja i razrješenja sekretara mjesne zajednice vrši se po istom postupku i na način, kao i imenovanje ostalih uposlenika/ica Organa uprave.

(3) Finansijsko-računovodstvene poslove za potrebe organa mjesnih zajednica vrši nadležna služba Organa uprave.

Član 88.

(1) Nadzor nad radom organa mjesne zajednice vrši Općinski načelnik/ica putem općinskih službi, daje preporuke i predlaže Općinskom vijeću poduzimanje odgovarajućih mjera u slučaju nepoštivanja zakona, Statuta općine Ključ i Statuta mjesne zajednice.

(2) Skupština mjesne zajednice dužna je najmanje jednom godišnje podnijeti Općinskom vijeću izvještaj o radu organa mjesne zajednice i finansijskom poslovanju.

IX NEPOSREDNO UČESTVOVANJE GRAĐANA U ODLUČIVANJU I IZJAŠNJAVANJE GRAĐANA O PITANJIMA IZ SAMOUPRAVNOG DJELOKRUGA OPĆINE

Član 89.

Oblici neposrednog sudjelovanja u odlučivanju i izjašnjavanju građana o lokalnim poslovima iz samoupravnog djelokruga Općine su:

- referendum,
- zbor građana,
- građanska inicijativa,
- podnošenje podnesaka i pritužbi,
- drugi oblici neposrednog sudjelovanja građana u odlučivanju i izjašnjavanju.

REFERENDUM

Član 90.

(1) Općinsko vijeće pod uvjetima propisanim zakonom i ovim Statutom može raspisati referendum o svakom pitanju iz samoupravnog djelokruga Općine koje je od posebnog i neposrednog interesa za razvoj Općine ili za građane Općine o kojem Općinsko vijeće ima pravo donositi odluke.

(2) Pravo na odlučivanje na referendumu imaju građani koji imaju prebivalište na području Općine i koji su upisani u centralni birački spisak (koji su izišli na referendum).

(3) Prijedlog po kojem su se građani izjašnjavali referendumom smatra se prihvaćenim ako se za njega izjasnilo više od polovine građana upisanih u centralni birački spisak.

(4) Odluka donesena na referendumu je obavezujuća.

Član 91.

Prijedlog za raspisivanje referenduma mogu podnijeti:

- jedna trećina vijećnika/ica Općinskog vijeća,
- Općinski načelnik/ica,

- jedna trećina mjesnih zajednica (na osnovu odluke koju donosi zbor građana mjesne zajednice).

Član 92.

(1) Općinsko vijeće će odlučiti o prijedlogu za raspisivanje referenduma u roku od 60 dana od dana njegovog prijema.

(2) U odluci o raspisivanju referenduma utvrđuje se pitanje o kojem građani treba da se izjasne na referendumu, određuje se datum održavanja referenduma, kao i područje na kojem će se referendum provesti.

(3) Građani se po pitanju koje je postavljeno na referendumu izjašnjavaju sa «ZA» ili «PROTIV».

(4) Referendum provodi komisija koju imenuje Općinsko vijeće.

(5) Sastav komisije, djelokrug poslova, kao i ostale odredbe o provođenju postupka referenduma utvrđuje Općinsko vijeće odlukom o raspisivanju referenduma u skladu sa zakonom.

Član 93.

Prijedlog koji na referendumu nije prihvaćen, ne može se ponovno iznijeti na referendum prije isteka roka od godinu dana od dana održavanja referenduma.

Član 94.

Odluka o raspisivanju referenduma objavljuje se u službenom glasilu Općine Ključ.

ZBOR GRAĐANA

Član 95.

(1) Zbor građana saziva se radi izjašnjavanja građana o pojedinim pitanjima iz samoupravnog djelokruga Općine, raspravljanja o potrebama i interesima građana, te davanja prijedloga za rješavanje pitanja od mjesnog značaja kao što su:

- izgradnja i održavanje puteva, kanalizacije, vodovoda, drugih komunalnih potreba i infrastrukture,
- uređenje naselja, izgradnja i uređenje parkova, nasada, dječijih igrališta i drugih objekata i
- zaštite okoliša i sl.

(2) Općinsko vijeće može tražiti mišljenje od zbora građana mjesne zajednice o prijedlogu općeg akta kao i drugim pitanjima iz djelokruga općine kod provođenja javne rasprave.

Član 96.

Na zboru građana imaju pravo sudjelovati birači koji imaju prebivalište na području za koje je sazvan zbor građana.

Član 97.

(1) Zbor građana saziva predsjednik mjesne zajednice, a može ga sazvati i Općinski načelnik/ica i Općinsko vijeće, kada to ocijene važnim.

(2) Mjesni zbor građana saziva se za dio područja mjesne zajednice koji čini zasebnu cjelinu (dio naselja, stambeni blok ili više manjih naselja).

(3) Zbor građana saziva se javnim upućivanjem poziva na način prikladan mjesnim prilikama.

(4) Javni poziv se može uputiti putem medija ili drugih sredstava javnog informisanja, oglašavanjem na oglasnim tablama u mjesnim uredima, mjesnim zajednicama, na javnim objektima i na drugi prikladan način.

(5) Poziv na zbor sadrži mjesto i vrijeme održavanja zbora građana.

Član 98.

(1) Organi mjesne zajednice dužni su organizirati i osigurati održavanje zbora građana.

(2) O održavanju zbora građana brine se predsjednik mjesne zajednice, odnosno njegov zamjenik.

(3) Zbor građana vodi predsjednik mjesne zajednice ili njegov zamjenik.

Član 99.

(1) Odluka donesena na zboru građana obavezujuća je za Savjet mjesne zajednice, ali ne obavezuje Općinsko vijeće i Općinskog načelnika/icu.

(2) Mišljenja i prijedloge iznesene na zboru građana Općinsko vijeće i Općinski načelnik/ica dužni su razmatrati u toku rasprave o pitanju na koje se ta mišljenja i prijedlozi odnose.

(3) Organi mjesne zajednice dužni su izvijestiti zbor građana o tome što je poduzeto u vezi s njihovim mišljenjem i prijedlozima.

GRAĐANSKA INICIJATIVA

Član 100.

(1) Građani mogu Općinskom vijeću podnositi inicijative za donošenje određenog akta ili rješavanja određenog pitanja iz samoupravnog djelokruga Općine koje je od posebnog i neposrednog interesa za građane.

(2) Građanska inicijativa mora biti argumentirano obrazložena, a ukoliko su za realizaciju inicijative potrebna sredstva, mora sadržavati prijedlog načina njihovog obezbjeđenja.

(3) Općinsko vijeće je dužno razmotriti građansku inicijativu koju je svojim potpisom uz navođene jedinstvenog matičnog broja podržalo najmanje _____ (broj) birača upisanih u centralni birački spisak i donijeti po istoj odluku na prvoj narednoj sjednici, a najkasnije u roku od šezdeset (60) dana od dana dostavljanja Općinskom vijeću.

(4) Općinsko vijeće će odbaciti građansku inicijativu ukoliko pitanje o kojem je pokrenuta nije u djelokrugu Općinskog vijeća uz uputu o nadležnom organu za njeno rješavanje i preporuku nadležnom organu da inicijativu uzme u razmatranje.

(5) Općinsko vijeće će odbiti građansku inicijativu ukoliko utvrdi da nije argumentirano obrazložena te da ne sadrži prijedlog načina obezbjeđenja sredstava za njenu realizaciju.

Član 101.

Odluka o prihvatanju, odbijanju, ili odbacivanju građanske inicijative dostavlja se podnosiocima odmah po njenom donošenju.

PREDSTAVKE, PRIJEDLOZI I PRITUŽBE GRAĐANA

Član 102.

(1) Građani pojedinačno ili skupno mogu podnositi predstavke Općinskom vijeću i Općinskom načelniku/ici.

(2) Predstavka mora biti potpisana i mora sadržavati imena i prezimena kao i adrese građana koji je potpisuju i njihove jedinstvene matične brojeve.

(3) Organi Općine iz stava 1. dužni su u roku od 30 dana od dana podnošenja predstavke odgovoriti građanima koji su predstavku podnijeli.

(4) Predstavke mogu podnositi građani koji imaju biračko pravo i prebivalište na području Općine.

(5) Predstavke građana ne obavezuju organ kojem se podnose.

Član 103.

(1) Građani i pravna lica imaju pravo Općinskom vijeću i Općinskom načelniku/ici podnositi prigovore i pritužbe.

(2) Organi iz prethodnog stava dužni su omogućiti građanima i pravnim licima podnošenje prigovora i pritužbi na svoj rad te na odnos zaposlenih u tim organima kada im se obraćaju radi ostvarivanja svojih prava i interesa ili izvršavanja građanskih dužnosti.

(3) Prigovor i pritužba moraju biti potpisane i na njima navedena imena i prezimena te adresa građana koji ih podnose, odnosno naziv i sjedište pravnog subjekta.

(4) Na podnesene prigovore i pritužbe organi iz stava 1. ovog člana dužni su građanima i pravnim subjektima dati odgovor u roku od trideset dana od dana podnošenja prigovora odnosno pritužbe.

(5) Organi iz stava 1. su dužni u službenim prostorijama na vidnom mjestu osigurati potrebna tehnička i druga sredstva za podnošenje predstavki, prigovora, pritužbi te omogućiti usmeno davanje istih.

DRUGI OBLICI UČESTVOVANJA GRAĐANA U ODLUČIVANJU I IZJAŠNJAVANJU PITANJIMA IZ SAMOUPRAVNOG DJELOKRUGA OPĆINE

JAVNA RASPRAVA

Član 104.

(1) Općinsko vijeće putem javne rasprave omogućava građanima da učestvuju u donošenju propisa iz nadležnosti Općine, u skladu sa zakonom, Poslovníkom Općinskog vijeća i ovim Statutom.

(2) Poslovníkom Općinskog vijeća detaljnije će se regulisti obaveze predlagača i način vođenja javne rasprave.

SATI GRAĐANA

Član 105.

(1) Općinski načelnik/ica i predsjedavajući/a Općinskog vijeća mogu odrediti jedan dan u mjesecu u kojem će dio radnog vremena posvetiti neposrednom susretu i razgovoru sa građanima.

(2) Detaljnije odredbe o načinu i terminima organiziranja susreta određuju se posebnim aktom.

X IMOVINA I FINANCIRANJE OPĆINE

Član 106.

(1) Sve pokretne i nepokretne stvari i imovinska prava koja pripadaju Općini, u skladu sa zakonom, čine imovinu Općine.

(2) Imovinom Općine upravlja i raspolaže Općinsko vijeće na način i pod uslovima propisanim zakonom i ovim Statutom.

(3) Općinsko vijeće je dužno upravljati i raspolagati s imovinom Općine brižno i prema načelima dobrog domaćina, postupajući u skladu sa zakonom i drugim propisima.

(4) Imovinom Općine, koju je Općinsko vijeće prenijelo svojom odlukom na upravljanje drugim javnim preduzećima i ustanovama, te ustanove i preduzeća upravljaju u skladu sa njihovom namjenom i zakonom.

(5) Svako ima pravo služiti se javnim dobrima u općoj upotrebi prema namjeni određenoj zakonom, odlukom Općine ili kako odredi pravna osoba kojoj je data na upravljanje i koja njima neposredno upravlja.

Član 107.

(1) Općinsko vijeće može ovlastiti Općinskog načelnika/icu da upravlja imovinom Općine u granicama ovlaštenja.

(2) Općinski načelnik/ica je dužan najmanje jednom godišnje izvijestiti Općinsko vijeće o stanju općinske imovine.

Član 108.

(1) Općina ima svoje prihode kojima u okviru samoupravnog djelokruga slobodno raspolaže.

(2) Prihodi Općine srazmjerni su poslovima koji su u skladu sa zakonom u njenom djelokrugu.

Član 109.

Prihodi Općine su:

a) vlastiti prihodi:

- porezi na imovinu, porez od poljoprivredne djelatnosti, porez na promet nekretnina i drugi porezi u skladu sa zakonom i drugim propisima,
- prihodi od imovine u vlasništvu Općine i imovinskih prava,
- komunalne takse, druge takse i naknade u skladu sa općinskim propisima,
- novčane kazne i oduzeta imovinska korist za prekršaje koje Općina propisuje,
- prihodi od preduzeća i drugih pravnih lica u vlasništvu Općine,
- kamata u skladu sa zakonom,
- prihodi od koncesije u skladu sa zakonom,
- prihodi od samodopirnosu u skladu sa općinskom odlukom i ovim Statutom,
- darovi, nasljedstva, pomoći i donacije,
- prihodi od budžetskih korisnika,
- drugi prihodi utvrđeni zakonom ili odlukom Općinskog vijeća.

b) drugi prihodi Općine:

- prihodi od dijeljenih poreza u skladu sa zakonom,
- transferi i grantovi od viših nivoa vlasti,
- dug u skladu sa zakonom.

Član 110.

(1) Općina može radi zadovoljavanja potreba građana prikupljati sredstva na osnovu neposrednog izjašnjavanja građana u skladu sa zakonom, odnosno ovim statutom.

(2) Odluku o pokretanju postupka prikupljanja sredstava na način utvrđen prethodnim stavom, donosi Općinsko vijeće na prijedlog:

- jedne trećine vijećnika/ica Općinskog vijeća,
- Općinskog načelnika/ice,
- jedne trećine mjesnih zajednica na osnovu odluka zborova građana.

Član 111.

Ostvarenim приходима Općina samostalno raspolaže kroz budžet koji donosi Općinsko vijeće u skladu sa zakonom i drugim propisima.

BUDŽET OPĆINE

Član 112.

(1) Prihodi i rashodi Općine utvrđuju se u budžetu Općine.

(2) Svi prihodi i primici budžeta moraju biti raspoređeni u budžetu i iskazani po izvorima iz kojih potječu.

(3) Prihodi i rashodi budžeta moraju biti uravnoteženi.

Član 113.

(1) Prijedlog budžeta Općine Općinskom vijeću podnosi Općinski načelnik/ica najkasnije do 01. novembra tekuće godine.

(2) Budžet Općine donosi Općinsko vijeće većinom glasova od ukupnog broja vijećnika/ica najkasnije do 31. decembra tekuće godine.

(3) Ukoliko Općinsko vijeće ne donese budžet u roku iz prethodnog stava, do usvajanja budžeta a najduže do 31. marta finansiranje se obavlja privremeno.

(4) Odluku o privremenom finansiranju donosi Općinsko vijeće.

(5) Privremeno finansiranje u smislu stava 3. ovog člana obavlja se razmjerno sredstvima utrošenim u istom periodu, odnosno najviše do tromjesečnog prosjeka za prethodnu fiskalnu godinu, umanjenog za kapitalne investicije, izuzev onih čija se realizacija nastavlja u tekućoj godini.

Član 114.

Ukoliko se budžet ne usvoji do 31. marta tekuće budžetske godine, Općinski načelnik/ica proglašava budžet koji stupa na snagu danom objave u službenom glasilu Općine Ključ.

Član 115.

Ukoliko Općinski načelnik/ica, Općinsko vijeće ili jedna trećina vijećnika/ica smatraju da usvojeni budžet u određenoj poziciji može ugroziti funkcionisanje Općine, mogu u roku od sedam (7) dana tražiti arbitražu u skladu sa zakonom.

Član 116.

(1) Općinski načelnik/ica upravlja prihodima i rashodima utvrđenim u budžetu Općine i odgovoran je za izvršavanje budžeta u skladu sa zakonom, odlukom o izvršavanju budžeta i drugim propisima.

(2) Općinsko vijeće nadzire ukupno materijalno i finansijsko poslovanje Općine, te korisnika općinskog budžeta što se tiče namjene, opsega, dinamike i korištenja sredstava.

Član 117.

Općina se može zaduživati, davati jamstva i garancije u skladu sa zakonom.

XI PROPISI I DRUGI AKTI OPĆINE

Član 118.

(1) Općinsko vijeće u okviru samoupravnog djelokruga donosi propise i druge akte, preporuke, smjernice, deklaracije, rezolucije, te pojedinačne akte u skladu sa zakonom i ovim Statutom.

(2) Općinsko vijeće donosi sljedeće propise: Statut, Budžet, planske dokumente, odluke, pravilnike, poslovnike i druge propise utvrđene Poslovníkom Općinskog vijeća.

(3) Općinsko vijeće donosi rješenja i zaključke kao pojedinačne akte.

(4) Poslovníkom o radu Općinskog vijeća utvrđuju se način i postupak donošenja propisa i akata Općinskog vijeća.

Član 119.

Općinski načelnik/ica u izvršavanju zakona, propisa i općih akata iz samoupravnog djelokruga Općine donosi pojedinačne akte i unutrašnje opće akte i to: rješenja, zaključke, naredbe, uputstva, pravilnike i druge akte za čije je donošenje ovlašten zakonom, drugim propisom, ovim statutom ili odlukom Općinskog vijeća.

Član 120.

(1) Akti organa i tijela Općinskog vijeća su rješenja i zaključci.

(2) Protiv prvostepenih akata Općinskog načelnika kada je Općinski načelnik/ica rješavao na osnovu propisa Općine, u drugom stepenu rješava Komisija za žalbe koju kao drugostepeni organ obrazuje (osniva) Općinsko vijeće.

Član 121.

(1) Odluke i drugi opći akti objavljuju se u službenom glasilu Općine, prije nego što stupe na snagu.

(2) Akti izbora i imenovanja stupaju na snagu danom donošenja a objavljuju se osim u «Službenom glasniku» i u «Službenim novinama Federacije BiH», kada je to zakonom određeno.

(3) Odluke i drugi opći akti stupaju na snagu osmog dana od dana objavljivanja.

(4) Izuzetno, općim aktom može se iz naročito opravdanih razloga odrediti kraći rok od roka propisanog u prethodnom stavu.

Član 122.

U službenom glasilu Općine osim odluka i drugih općih akata, objavljuju se autentična tumačenja tih akata, rješenja, budžet Općine, godišnji izvještaj o izvršenju budžeta, obračun budžeta (završni račun), programi i planovi razvoja, akti izbora i imenovanja, akti raspolaganja općinskom imovinom te drugi akti kada to odrede organi koji ih donose.

XII DONOŠENJE I PROMJENE STATUTA OPĆINE

Član 123.

Postupak za donošenje Statuta pokreće se donošenjem Odluke o izradi Statuta i obuhvata: pripremu i razmatranje nacerta, javnu raspravu, utvrđivanje prijedloga i usvajanje Statuta.

Član 124.

Općinsko vijeće formira Komisiju za izradu Statuta Općine u koju se imenuju istaknuti naučni, stručni i javni radnici.

Član 125.

- (1) Postupak za promjenu Statuta Općine pokreće se prijedlogom za promjenu Statuta.
- (2) Prijedlog za promjenu Statuta može podnijeti Općinski načelnik/ica, stalna radna tijela Općinskog vijeća, jedna trećina vijećnika/ica Općinskog vijeća.
- (3) Prijedlog iz stava 2. ovog člana mora biti obrazložen, a podnosi se predsjedavajućem/oj Općinskog vijeća u pismenoj formi.

Član 126.

Prijedlog za promjenu Statuta predsjedavajući/a Općinskog vijeća upućuje Komisiji za izradu Statuta Općine, koja je razmatra i uz mišljenje upućuje Općinskom vijeću.

Član 127.

- (1) O prijedlogu za promjenu Statuta provodi se rasprava na sjednici Općinskog vijeća.
- (2) Prihvaćeni prijedlog promjene Statuta dostavlja se vijećnicima Općinskog vijeća, organima mjesnih zajednica, udruženjima koja djeluju na području Općine radi vođenja javne rasprave o predloženim promjenama i davanju primjedbi i prijedloga, nakon čega se prijedlog upućuje vijeću na usvajanje.
- (3) Ako se ne prihvati prijedlog za promjenu Statuta, isti se ne može ponovno staviti na dnevni red sjednice Općinskog vijeća, prije isteka šest mjeseci.

Član 128.

- (1) O izmjeni i dopuni Statuta, Općinsko vijeće donosi statutarnu odluku.
- (2) Komisija za izradu Statuta Općine može podnošenjem prijedloga statutarne odluke predložiti izmjenju i dopunu Statuta, radi usklađivanja Statuta sa zakonom bez prethodne rasprave.

Član 129.

- (1) Predlagač prijedloga Statuta i prijedloga statutarne odluke je Statutarno-pravna komisija.
- (2) Statut i statutarna odluka donose se dvotrećinskom većinom glasova svih vijećnika/ica u Općinskom vijeću Općine.

XIII JAVNOST RADA I INFORMISANJE

Član 130.

(1) Općina je dužna osigurati javnost rada svojih organa u postupku donošenja odluka te omogućiti građanima da neposredno učestvuju u postupku donošenja odluka i odlučivanju, u skladu sa zakonom i ovim statutom.

(2) Na sjednicama radnih tijela Općinskog vijeća omogućuje se prisustvovanje predstavnicima sredstava javnog informisanja i građanima u skladu sa Poslovníkom Općinskog vijeća.

Član 131.

Općinsko vijeće dužno je upoznati javnost o obavljanju poslova iz svoga djelokruga i izvještavati je o svome radu i radu svojih tijela preko sredstava javnog informisanja, ili na drugi pogodan način.

Član 132.

(1) Transparentnost rada Općine ostvaruje se kroz otvorenost postupka realizacije općinskih propisa i akata, kroz primjenu zakona i drugih propisa te kroz upoznavanja javnosti sa njihovom primjenom.

(2) Transparentnost se obezbjeđuje kroz slobodan pristup informacijama i informisanje javnosti, objavljivanja izvještaja, budžeta i drugih sadržaja vlastitog informacijskog sistema, informativnog biltena i kroz druge oblike informisanja.

Član 133.

(1) Općina objavljuje donesene propise i akte iz svoje nadležnosti.

(2) Općina neće objaviti ili na drugi način učiniti javno dostupnim propise i akte čije bi objavljivanje bilo u suprotnosti sa zakonom, drugim propisima i aktima Općinskog vijeća, kao ni informacije koje uključuju lične interese koji se odnose na privatnost trećeg lica, osim ako je to opravdano javnim interesima.

XIV ODNOS OPĆINE I GRAĐANA

Član 134.

Općina će organizirati svoj rad i poslovanje tako da građani i pravna lica mogu na jednostavan i djelotvoran način ostvariti svoja ustavom zajamčena prava i zakonom zaštićene interese te ispunjavati građanske dužnosti.

Član 135.

(1) Organ uprave (općinski organ državne službe) mora dopustiti građanima uvid u važeće zakone i druge propise te opća akta Općine.

(2) Sedmični i dnevni raspored radnog vremena i druga pitanja u vezi sa radnim vremenom u općinskom organu državne službe, utvrđuje Općinsko vijeće, o čemu građani moraju biti na prikladan način javno obaviješteni.

XV ODNOS I SARADNJA SA FEDERALNIM I KANTONALNIM VLASTIMA

Član 136.

Općinske i kantonalne vlasti djeluju zajednički na partnerskim osnovama, osim u oblasti administrativnog nadzora koji vrše federalne i kantonalne vlasti u pogledu rada organa Općine.

Član 137.

(1) Općina i US kanton, međusobno surađuju radi rješavanja pitanja od zajedničkog interesa, a posebno u postupku donošenja zakona i drugih akata koji se neposredno tiču Općine, te u tom smislu Općina daje inicijative, mišljenja i prijedloge ovlaštenim organima.

(2) Inicijative, mišljenja i prijedloge u ime Općine mogu podnositi Općinsko vijeće i Općinski načelnik/ica, kao i vijećnici/e pojedinačno.

Član 138.

(1) Općina je dužna informisati federalne, odnosno kantonalne vlasti o svim pitanjima i problemima značajnim za izvršavanje prenesenih nadležnosti, a naročito o problemima u provođenju utvrđene politike i izvršavanju propisa.

(2) U vršenju povjerenih ovlaštenja i izvršavanju prenesenih poslova Općina je dužna primjenjivati uputstva i smjernice koje dobije od federalnih i kantonalnih vlasti u skladu sa zakonom.

Član 139.

U postupku donošenja propisa, koji se direktno tiču Općine obaveza je federalnih i kantonalnih vlasti da u najvećoj mogućoj mjeri konsultiraju Općinu.

XVI UDRUŽIVANJE I SARADNJA SA DRUGIM OPĆINAMA U ZEMLJI I INOSTRANSTVU

Član 140.

(1) Radi ostvarivanja zajedničkih interesa Općina uspostavlja i održava suradnju sa gradovima i općinama u Kantonu, Federaciji Bosne i Hercegovine i Bosni i Hercegovini.

(2) O oblicima i načinu suradnje Općina zaključuje sporazum.

Član 141.

(1) Općina može uspostaviti trajnu prijateljsku suradnju i druge oblike suradnje sa lokalnim i regionalnim jedinicama drugih država u skladu sa općinskom odlukom.

(2) O uspostavljanju suradnje, odnosno sklapanju sporazuma o suradnji te sadržaju i oblicima suradnje odlučuje Općinsko vijeće, pod uslovima utvrđenim zakonom i ovim statutom.

Član 142.

(1) Općina može odlukom Općinskog vijeća proglasiti prijateljskim pojedini grad u zemlji i inozemstvu zbog njegova doprinosa u uspostavljanju i razvoju međusobnih odnosa kojima se ostvaruje prijateljstvo i potiče se razvoj Općine i države Bosne i Hercegovine.

(2) Cijeneći dugogodišnje prijateljstvo i suradnju, Općinsko vijeće može donijeti Povelju o bratimljenju sa prijateljskim gradom u zemlji i inozemstvu.

XVII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 143.

Danom stupanja na snagu ovog Statuta prestaje da važi Statut Općine Ključ objavljen u Službenom glasniku općine Ključ broj: 10/08-Prečišćeni tekst.

Član 144.

Općina će uskladiti svoje propise i akte sa ovim Statutom u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Statuta.

Član 145.

Mjesne zajednice će donijeti svoje statute u skladu sa ovim Statutom u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Statuta.

Član 146.

Odredbe iz vlastite nadležnosti općine Ključ, a koje se odnose na:

- utvrđivanje politike predškolskog obrazovanja, unapređenje mreže ustanova, te upravljanje i finansiranje javnih ustanova predškolskog obrazovanja;
- osnivanje, upravljanje, finansiranje i unapređenje ustanova osnovnog obrazovanja,
- ocjenjivanje rada ustanova i kvaliteta usluga djelatnosti zdravstva, socijalne zaštite, obrazovanja, kulture i sporta, te osiguranja finansijskih sredstava za unapređenje njihovog rada i kvaliteta usluga u skladu sa potrebama stanovništva i mogućnostima opštine neće se primjenjivati sve dok se sa kantonalnog nivoa ne obezbjede potrebna sredstva za ove namjene.

Član 147.

Ovaj prečišćen tekst Statuta objavit će se u „Službenom glasniku općine Ključ“, a primjenjivat će se od dana objavljivanja.

Broj:05-02- 233/10
Ključ, 29.03.2010.godine

PREDSJEDNIK
STATUTARNO-PRAVNE KOMISIJE
Abdulah Šistek, s.r.